GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 48.

W Niedzielę Dnia 17. Czerwca 1798.

Z Paryża d. 28. Maia.

Nasza Tulońska flotta, iak tuteysze pisma donoszą, dopiero d. 19 wyszła na morze. Podtymże dniem pisany list z Tulonu zawiera w sobie co następuie:

" Dzisiay z rana udał się jenerał Buonaparte na liniowy okręt Orient, na którym się wice admirał Brueys znayduie pod którego rozkazami morska zostaie siła. Flotta wyszła dzisiay za pomyślnym wiatrem pod żagle. Transportowe z woyskiem okręty ruszyły naypierwey pod okryciem 8 fregat. Korzystaiąc z kuryera, którego szef marynarki do rządu wysyła, udzielam Ci tey wiadomości. "

Z pisanego listu na okręcie liniowym Orient d. 19 w Tulonie do obywatela Tallien, przytaczaią ieszcze co następuie:

"Przeciwne wiatry były iedyną dotąd, przeszkodą, że flotta nie mogła wyyść na morze; nakoniec zaczęły nam sprzyiać i my dzisiay wychodziemy. 8 fregat przedniey straży wyszły iuż od 3 d. na morze. Ani iednego nie masz Anglika na śrzodziemnym morzu; podróż nasza odbędzie się bez bitwy. Niechay będzie iaka chce okolica, gdzie mamy wylądować, obiecuiemy sobie po męztwie naszych woysk, nayw iększą pomyślność. Wczoray przybyły tu 4 Hiszpańskie fregaty których szefowie (Berthier przybył na nich) jenerałowi Buonaparte rapporta swe oddali i po przyiacielsku przyięte były. Nigdzie na śrzodziemnym morzu nie postrzegły nieprzyiaciela. W tym momencie idziemy na morze &c. "

" Gdzież idzie Buonaparte, mowi Poultier w swoim dzienniku; idzież do Egiptu? idziesz do Irlandyi, do Szkocyi, do Londynu, do Neapolu, do Lizbony lub do Jamayki? Oto iest pytanie! Buonaparte wziął z sobą wiele artystow i muzykantow, i przez Mehul wiele zrobionych sztuk muzycznych do zagrzania do sławy i męztwa Francuzow. Żeglarzy powietrznych i ballony wzięto także na okręty. Te nadzwyczayne uzbroienia, okazuią nadzwyczayne proiekta, przy ktorych iak widać nieprzebyte znaydą się tru-

dności. Buonaparte nic iednak nie przedsięwezmie, nie będąc pewny skutku. Lecz dla czegoż z Tulonu wychodzi dla udania się do Irlandyi &c? Dla czegoż bierze uczonych w wschodnich ięzykach z sobą, ieżeli do Portugalii lub do Jamayki chce wylądować? Będziesz on Neapol w czasie tym attakował, gdyśmy tam nowego wysłali posła, i gdy zgoda między nim zupełnie przywroczoną została? Idzie więc do Egiptu? Lecz coż on tam będzie robił? Połączy śrzodziemne morze z czerwonym, i w Egipcie dyrektoryat i konwencyą ustanowi. Lecz do przekopania ciaśniny Suez i założenia tam kanału potrzeba blisko 30 lat czasu. To zadługo. Pokoy z Anglią musi bydź przyspieszony. Buonaparte nie idzie więc do Egiptu. Idzie może do Macedonii, gdzie się Alxander wielki rodził, a z tamtąd daley do Azyi. Tak iest do Azyi dla zniszczenia tam siły Anglikow. Buonaparte idzie więc do Azyi? Ja nie wiem nic, dodaie Poultier, o proiektach rządu. Rząd nikomu swego nie powierzył sekretu; ale gdybym go wiedział nie pisałbym tego artykułu. Ja ieżdżę z memi czytelnikami po polu domysłow."

Inne pisma mówią, że Buonaparte wysadzi swe woyska przy Mallaga i ztamtąd póydzie przeciw Portugalii. Inne znowu wysyłaią Tulońską flottę do Algieru, Tunis, Maroko albo do Konstantynopolu.

Urzędowne pisma nic ieszcze o wyyściu Tulońskiey flotty nie oznaymiły."

Jenerał Buonaparte darował wice admirałowi Brueys parę przednich pistoletow, ktore niegdyś do Xcia Eugeniusza należały i w osadzie maia po soliterze. Obywatelowi Najan, szefowi marynarki w Tulonie, u ktorego z żoną swoią stał, dał na pamiątkę pugilares złotem i z srebrem tkany, z napisem: Obywatelowi Najan, szefowi marynarki w Tulonie, dany od jenerała Buonaparte.

Jenerała Bernadotte przeznaczaią na posła do Hollandyi na mieysce obywatela Delacroix, który ma bydź nowym ambassadorem w Wiedniu. Bernadotte nie przyiął kommendy nad dywizyą 5 w Strasburgu, i chciał prywatnie żyć.

Nowy Hiszpański poseł kawaler Azzara przybył tu, i przyszłey dekady będzie dyrektoryatowi z Helweckim posłem, obywatelem Zeltner, na publiczney audyencyi prezentowany. — Jean de Bry nie wyiedzie chyba za 8 dni do Rasztadt, a Guillemardet odebrał rozkaz wstrzymania swey podroży do Madrytu.

W tych dniach znaydował się Sieyes z wielu posłami na wielkim obiedzie u tuteyszego Pruskiego ministra Sandoz Rollin.

Angielska flotta krążąca przed Kadyx składała się podług ostatnich ztamtad wiadomości, z 17 liniowych okrętow i 2 fregat. Hiszpanie wystawili wiele armatnych szalup na przod, dla przeszkodzenia bombardowaniu miasta za powrotem admirała Nelson.

Dziennik *Conservateur* przytacza: "Można bydź zapewnionym, że dwor Berlinski nie odstąpi od swego systematu neutralności. „

Po przeczytaniu poselstwa dyrektoryatu względem odniesionego pod Ostendą nad Anglikami zwycięztwa (wiadome iuż z rożnych doniesień w poprzednich naszych gazetach umieszczonych) powstał w radzie 500 spor z przyczyny znalazłych się w Ostendzie zdraycow, ktorzy krzyczeli:

"Niech żyie Jerzy Król! Niech się wiedzie Anglikom!" i narodową kokardę zpo niewierali. Chenier i Porte nalegali, żeby zdraycy ci natychmiast do sądu oddani byli. Beyts usprawiedliwiał to miasto od powszechnego w tey mierze obwinienia, przywodząc że one nietylko 12,000 liw. złożyło, ale prócz tego 200 statkow do wylądowania do Anglii dało. Sciągnęło one zapewne przez to na siebie zemstę Anglikow, i zasługi tey iego nie można dla poiedyńczych wykroczeń tak łatwo zapominać. Sprawcy takowych czynow powinni bydź wyszukani i iedynie do odpowiedzi pociągnieni. Rada 500 postanowiła kommissyą do zdania tey rapportu o tym poselstwie, i zwycięzcow pod Ostendą pochwaliła. Dyrektoryat z swey strony kazał ministrowi woyny do kommendanta Ostendy i innych wystenguiących się w tym zwycięztwie żołdow i officyerow pochwalne napisać listy.

Z Hawr d. 5 Prairial (24 *Maia.*)

Angielska dywizya złożona z 4 fregat, 1 kutra 2 brygow i z dwiech pęgłach iako bombardowe na roiowych okrętow, pokazała się wczoray o godzinie 2 przed naszym portem. O godzinie 4 zbliżyła się do naszey 29 szalup armatnych i 5 bombardowych okrętow złożoney dywizyi; iak tylko nieprzyiaciel tak blisko był, że można było do niego strzelać rozpoczął się z obu dwoch stron żywy ogień. Fregaty Angielskie skierowały swoy ogień przeciw naszym okrętom, które im szybko i dokładnie odpowiadały, co wyższość naszey okazuie artyleryi. W kilka momentow stanęli także lądowi kanonierowie na naszych batteryach dla poparcia ognia naszych okrętow. Po godzinnecy przeszło walce musiał nieprzyiaciel daleko od placu boiu swoie kotficie zarzucić. Uważano, że wiele kul przelatywało przez żagle kommenderuiącey fregaty, która ponieważ się bardziey iak inne zbliżała wiele uszkodzoną została. Wiele nieprzyiacielskich kul padało na ląd, ale żadney nie uczyniły szkody. Całą noc stali kanonierowie na batteryach; naywiększy panował porządek i wszyscy obrońcy nasi rowną okazali odwagę.

Z Hawr d. 6. Prairial (2 *Maia.*)

Dzisiay o godzinie 4 rozpoczęło się znowu strzylanie z armat; ogień był żywy i trwał blisko 5 kwadransy. Bombardiery Angielskie rzucały bomby, z których większa część rozbiła się na powietrzu; niektóre iednak kule i bomby upadły w mieście, ale żadney nie uczyniły szkody; iedna z nich przeszyła domu iednego dach i to iest cała szkoda, którąśmy ponieśli. Dwanaście armatnych nowych szalup wybiegły natychmiast z portu, stanęły w porzatku bitwy i żywy do nieprzyiaciela ogień sypały, który zdawał się zamyślać od południowey strony bokiem do miasta strzylać; ale nie mogąc tego dokazać, musiał się na dawne swoie cofnąć mieysce. Wiele ucierpiał; iedna z iego fregat musiała się zaraz na początku walki z placu boiu cofnąć. — Wielu mieszkańcow opuściło miasto Hawr; ulice dla gaszenia bomb zostały gnoiem pozakładane; przygotowano wszędzie wodę i wszystko co tylko do gaszenia ognia &c. potrzeba było.

Kommendę nad flottyllą naszą w kanale, po odwołaniu kapitana Muskeyn, któremu się attak na wyspę S. Marka nie udał, otrzymał kontra admirał Lacross. — Niejaki Meunier z Dol pod pozorem adiu-

tanta jenerała Angielskiey armii obieżdzał zachodnie okolice i fortece. W Chateauneuf chcąc fortecę i prochowy widzieć magazyn, kazał go kommendant iako szpiega Angielskiego aresztować i do Renn zaprowadzić.

Dyrektoryat Batawski nakazał swemu tu ministrowi, żeby się o aresztowanie jenerała Daendels domagał; ale minister zagranicznych związków odmówił takowego żądania. — Po zakończeniu trzech miesięczney prezydencyi przez obywatela Merlin, nastąpił obywatel Rewbell po trzeci raz na prezydencyą dyrektoryatu. — Garat, poseł nasz w Neapolu i Daunou przyięli wybranie siebie do ciała prawodawczego. — Gdy rząd Angielski zakazał wywożenia Angielskich pism do nieprzyiacielskich krałow, dyrektoryat nie tylko pism, ale i korrespondencyi &c. z Anglią zakazał. — Słychać, że Papież przeniesie się do Hiszpanii, a Xżę Pokoiu stanie podobno znowu na czele interefsow kraiu.

Z Londynu d. 29. Maia.

Urzędowne doniesienia z Irlandyi w gazecie dworskiey ogłoszone są bardzo smutne. Zupełny bunt wybuchnął w tym królestwie; ale dotąd wszędzie pobito i rozpruszono buntownikow. Aresztowaniu lorda Fitzgerald winniśmy odkrycie okropnego spisku, którego było zamiarem opanowanie stolicy Dublina, wyrznięcie wice króla i wszystkich urzędnikow publicznych, tudzież niektorych członkow parlamentu i rozwinięcie chorągwi wolności. Spisek ten, którego wszystkie szczegóły znaleziono w papierach lorda Fitzgerald, miał wybuchnąć dnia 21 maia nazaiutrz po iego aresztowaniu.

Lord Fitzgerald znaydował się w samem Dublinie ukryty, żona iego Pamela służyła mu przebrana za lokaia. Służąca iedna wydała go. D. 9 został w łożku swoim aresztowany; bronił się długo, i śmiertelnie ranił weszłych do niego naypierwey dwoch ochotnikow; ale gdy sam nakoniec dwa postrzały odebrał w ramię, pozwolił się wziąść. Żonę iego z kraiu wyprowadzono, a on sam będzie przez woyskową kommifsyą sądzony. Aresztowanie to dało powod do rożnych ostrych śrzodkow. Dublin został ogłoszony w stanie insurrekcyi, wszyscy mieszkańcy zostali rozbroieni, i więcey iuż iak 5000 fuzyy zabrano. Ktokolwiek broni nie chce oddać, iest aresztowany, zaprowadzony na ratusz i póty bity, poki nie wyzna, gdzie iest ukryta. Na poselstwo wice króla Camden, postanowił parlament i wice król w swey odezwie ogłosił, że wszyscy jenerałowie kommendanci woysk są umocowani do sądzenia po woyskowemu i karania śmiercią lub innym sposobem wszystkich spolnikow spisku. Mieszkańcom Dublina, wyiąwszy urzędnikow publicznych i woyskowych, zakazano wychodzić z swych domow po godzinie 9 w wieczor i przed godziną 5 z rana. W Dublinie co raz więcey aresztuią osób i wszystkie więzienia są otoczone woyskiem. Na niektorych szefow buntu wyznaczono nawet nadgrody. Stary zamek fortyfikuią spieszno w Dublinie, ktory w przypadku potrzeby ma służyć za schronienie dla wice króla.

Całe hrabstwo de Kildare i miasto tego nazwiska są w ręku 6000 buntownikow. D. 24 i 25 zaszły 3 krwawe rozprawy w okolicach Dublina, nie daleko miasta Naas i w samem mieście Naas, w których

buntownicy zupełnie zostali pobici i blisko 500 ludzi w zabitych utracili. Jencow zaraz powieszano.

Szczegulnieysze zdarzenie, to iest poiedynek P. Pitta z P. Tierney głową teraźnieyszey w parlamencie oppozycyi, rozerwało trochę publikum w tych smutnych teraz wiadomościach. Oto iest co było do tego powodem. Na sessyi d. 23 P. Pitt, chcąc iak nayprędzey dopełnić wybrania 10,000 maytkow, które parlament nieda wno postanowił, proponował żeby na ieden miesiąc zawiesić wyiątki od werbunku okrętow z węglami, a na 5 okrętow kupieckich. P. Tierney sprzeciwił się temu środkowi, iako przeciwnemu wolności ludu. P. Pitt oświadczył, że iest spieszny, a ktokolwiek się iemu przeciwi, nie ma innego zamiaru iak czynić przeszkody do przygotowań do obrony kraiu P. Tierney wezwał na takowy zarzut protekcyi mowcy izby, który napomniał P. Pitta do porządku dniowego; ale P. Pitt odpowiedział, że nie odstąpi od tego, i ieszcze raz to powtorzył. Bill ten przeszedł natychmiast w obydwoch izbach; ale P. Tierney wyzwał P. Pitta na poiedynek, czego on nie odmowił. Wczoray po południu poiedynkowali się na pistolety w lasku Putney; strzelali na 12 krokow do siebie i obydwa się chybili. P. Pitt strzelaiąc iako wyzwany pożniey, wystrzelił powtorny raz na powietrze, co sekondanci za zupełne wynadgrodzenie okrzyknęli.

Dnia 25 powrocił kapitan Popham, który wyprawę naszą przeciw Ostendzie wymyślił, do Londynu nazad, i miał zaraz z lordem Spencer długą konferencyą. W kilka dni wypłynie znowu na nową wyprawę.

Podług ostatniey z Lizbony poczty, uzbroiono w Gibraltarze 12 korsarzy, ktorzy około 130 zabrali okrętow i te dla bespieczeństwa do Malty zaprowadzili; ale port ten został od Francuzow otoczony nim oni z tamtąd wyszli. Wysłano im na pomoc 3 woienne fregaty Medusa, Inconstante i le bonne Citoyenne; ale i te zostały od silnieyszey Francuzow siły w porcie wstrzymane. Na ostatek wysłano tam P. Nelson w 10 liniowych okrętow, nie tylko dla oswobodzenia tych fregat i korsarzy, ale i dla uważania poruszeń Tulońskiey flotty, ktora złączona z Wenecko-Francuzkiemi okrętami, do Kadyx dla uwolnienia Hiszpańskiey płynąć zamyśla. Admiralicya nasza ma teraz szczegulnieysze oko na śrzodziemne morze i lordowi St. Vincent znaczne posyła posiłki.

Przybyły z Ostendy kupiec zapewnia, że jenerał Coote na swoie umarł rany. Pułkownik Hely zabił nieprzyiacielskiego grenadyera z pistoletu, który go chciał w niewolą woienną poiąć; ale w tym momencie 12 wystrzałow z fuzyy zgruchotało na miazgę iego głowę. Był rodem z Irlandy i bardzo mężny officyer.

W Filadelfii znayduie się towarzystwo ziednoczonych Irlandczykow, którego zamiarem iest zburzyć tamteyszy federalny rząd.

Parlament nasz będzie w krotce zawieszony. — Admirał Parker przyprewadził 5 bogatych z Vera Crux Hiszpańskich okrętow do Hawany.

Na złapanie Watson który o zbrodnię przeciw narodowi obwiniony iest, wyznaczył rząd 400 f. szt. nadgrody; ale on do Ameryki miał się udać. — Lord Bridport

ma we 12 liniowych okrętow i kilka fregat na wysokość Brestu płynąć.

Zabrane w Francuzką niewolą pod Ostendą nasze woyska, maią bydź, iak słychać dobrze traktowane. Reszta woysk w tey wyprawie będących powrociły do Margate nazad.

Rekrut maytkow podług ostatniego aktu, idzie bardzo spieszno — Wiemy teraz dokładnie, że plan ucieczki Sydney Swith z Paryża, w Londynie był zrobiony, i że ieden znaczny cudzoziemiec udawszy się do Paryża wykonał go.

W Ameryce buduią znaywiększym pospiechem 25 woiennych okrętow od 20 do 74 armat, i wyznaczono nadgrody dla maytkow. — P. Pitt zaczął wczoray 40 rok wieku swego.

Wzięci pod Ostendą w Francuzką niewolą Angielscy officyerowie, maią pozwolenie noszenia pałaszow. W Ostendzie miano niektórych Francuzkich officyerow, którzy swoiey nie czynili powinności aresztować. Z Angielskiey strony hrabia Errol, kommendant iednego batalionu, który był zupełnie przeciwny wyprawie do Ostendy miał przeznaczenie iey wydać, i podobno dostanie abszyd.

William Parker krąży w 17 liniowych okrętow przed Kadyx, a lord St. Vincent znayduie się na okręcie Ville de Paris przed Lizboną. Cała iego flotta składa się z 28 liniowych okrętow, a 4 przybędą mu ieszcze na pomoc.

P. Strachan attakował Hawr, i nietylko miasto bombami nadwerężył, ale wiele woiennych szalup i statkow zburzył, które do wyprawy przeciw Anglii należały.

Listy z Konduras donoszą, że Hiszpanie na wezwanie Karibow opanowali wyspę Rattan i 24 armat tam zatoczyli. — Papiery stoią dziś 49 ½ za sto.

Z Arau d. 26. Maia.

Senat Helwecki wezwany powtornie do powiększenia ministrow do liczby 6, potwierdził w tey mierze wyrok na sessyi swoiey dnia 18. Dnia 21 rada wielka dowiedziawszy się urzędownie, że rząd Angielski dozwolił bankierowi Vanek w Londynie zapłacić wexle wydane od przeszłego rządu, a które z początku protestowane były, na uczynioną propozycyą dyrektoryatu Helweckiego postanowiła zniesienie sekwestru włożonego na długi maiące się zapłacić Anglikom. Na sessyi d. 19 doniesiono, że oddział woysk Francuzkich w tym momencie wchodzi do Arau: wielu członkow ruszyło się zaraz z mieysc swoich chcąc wyyść, ale prezydent wstrzymał ich zapał; sessyą iednak zaraz ukończono. Rada wielka postanowiła nie dawno, żeby dyrektoryat nie czynił naymnieyszey przeszkody w podziale małych kantonow, podług planu obywatela Rapinat; senat na sessyi swoiey dnia 19 wyrok ten roztrząsał. Kilku członkow odrzucić go chciały, ale obywatele Ochs, Warel i Bertholet przekładali, że Francya mocą oręża zdobywszy małe kantony, tym samym nabyła prawa zatrzymania ich lub przyłączenia do rzeczypospolitey Helweckiey, a zatym miała także prawo przepisywania warunkow tego przyłączenia. Do innego odłożono to czasu. Na sessyi dnia 21. Dyrektoryat doniosł w poselstwie swoim, że dnia 26 kwietnia wezwał ligi Gryzonow aby się do rzeczypospolitey Helweckiey przyłączyły, że zaszłe okoliczności spoźniły odpowiedź, ale że nakoniec dnia 20 t.

m. odebrał ią i iest w tych zawarta wyrazach:

Zgromadzenie 3 lig Gryzonow do wykonawczego Dyrektoryatu Rzeczypospolitey Helweckiey. W Koir d 14 Maia 1798.

" Naymilsi Sprzymierzeńcy! Wiadomo wam iest bez wątpienia, że od wielu miesięcy mamy naszych deputowanych w Paryżu, którzy umawiaią się z dyrektoryatem rzeczypospolitey Francuzkiey względem rożnych ważnych przedmiotow. Nie chcieycie nam za złe poczytać, iż poty nic więcey uczynić nie możemy, iak uwiadomić naszych kommitentow o waszym nas wezwaniu pod dniem 26 kwietnia, a które dopiero dnia 14 maia odebraliśmy, abyśmy się przyłączyli do rzeczypospolitey Helweckiey, poki dokładnieyszych z Paryża nie odbierzemy wiadomości. Życzenia nasze i naszego wolnego ludu dla naszych naydawnieyszych i naylepszych sprzymierzeńcow Helwetow, są rownie szczere iak i gorliwe, a ufność nasza w waszey sprawiedliwości i świetle z iakim założycie pomyślność nowey rzeczypospolitey Helweckiey i dzielnie sprzeciwiać się będziecie wszystkim tak zewnętrznym iak wewnętrznym burzom, żadnych nie ma granic. Przyymiycie to braterskie zapewnienie uczuciow szacunku z ktoremi was pozdrawiamy. Podpisano prezydent i członki zgromadzenia trzech lig Gryzonow w Koir.

Nasze ciało prawodawcze zostaie względem woytostw Włoskich w tey samey niepewności, co względem Gryzonow. Lud Lugano pisał do niego dwa listy prosząc o przyspieszenie wyroku względem przyłączenia się ich do rzeczypospolitey Helweckiey; ostatni czytany był na sessyi rady wielkiey dnia 21. Po nieiakich roztrząśnieniach obywatele Escher i Haas skłonili radę do postanowienia: "że na te przyiacielskie listy odpowiedź z wyrażeniem ukontentowania dana będzie, z ostrzeżeniem odłożenia do czasu innego niezadecydowanych ieszcze punktow. ,, Trzeci lud Wallizow bardziey ieszcze uderzaiący wystawia widok. Przyiąwszy naypierwey nową konstytucyą, mieszkańcy wyższego Walais odprzysięgli się iey, i ieżeli wierzyć będziemy deputowanemu Nuce z kraiu tego w ciele prawodawczym zasiadaiącemu, 3 xięża i bywszy sekretarz stanu zowiący się Rodt tę odmianę zrobili. Cożkolwiek bądź widziano z iakim zapałem mieszkańcy kraiu tego utrzymywali insurrekcyą. Zwyciężono ich, ale nie przekonano. Na dniu 21 czytano w radzie wielkiey rapport przesłany od jenerała Lorge do jenerała Schauenbourg z głowney kwatery Sion d. 18 maia, który wyiaśnia bitwę zaszłą pod Sion i wypadłe z niey skutki. Dnia 16 przed opanowaniem miasta tego jenerał Lorge i obywatel Mangourit proponowali insurgentom warunki pod iakiemi pozwolą na żądaną od nich kapitulacyą. Warunki te były następuiące. 1.) 600,000 liwr: tymczasowey kontrybucyi; 2.) rozbroienie buntownikow; 3.) danie zakładnikow. Gdyby nieprzyieli tych warunkow uderzyć na nich miano dnia 16, co się też ziściło. Po spędzeniu ich następnie z mievsc rożnych, ktore zaięli byli po za Morge potokiem bystrym i głębokim, gdzie w liczbie 5 do 6 tysięcy stanęli w dobrze urządzoney linii do bitwy, cofnęli się do Sionu i tam białą zatchneli chorągiew. Już oddział ieden Francuzow zbliżał się do bramy gdy z armat i ręczney broni wyzioniony ogień, officyera i kilku

huzarow na placu położył. Na ten czas jenerał Lorge nie mogł więcey utrzymać woyska, wdarło się po drabinach do miasta i straszliwey na nieprzyiacielu, który z okien strzelał dopełniło rzezi: 7 do 800 insurgentow na placu poległo, drugie tyle raniono lub w niewolą wzięto, 7 sztandarow i 8 armat Francuzi zdobyli. Montferrat szef 16 letkiego batalionu ścigał nieprzyiaciela aż do źrzodła Morge przez niedostępne skały, gdzie nie tylko na ogień iego, ale i na skały, które na nich zrucał, był wystawiony i cały prawie iego batalion raniony został. Pomimo tych wszystkich przeszkod wszędzie zwyciężono nieprzyiaciela; Francuzi ścigali go aż do Leuch, które dnia 19 opanowali: 150 zabito lub raniono Francuzow. Mieszkańcy Walais dnia 19 nowych do jenerała Lorge wysłali deputowanych, który im odpowiedział w tych wyrazach:

"Posyłałem wam słowa pokoiu, nie chcieliście ich słuchać; przymuszony byłem użyć bagnetow i iesteście zniszczeni. Mieszkancy wyższego Walais! pomimo wszystkich praw ktore zwycięztwo nadaie, chcę ieszcze dla was nieiaką okazać powolnosć; nie chcę przynosić do was nieszczęść i zniszczenia woyny, oto wam podaię warunki: 1mo. Odeślecie broń waszą iakiegokolwiek ona iest gatunku do Sion; 2do Wydacie sprawcow woyny iacy kolwiek oni są, tych nikczemnych ludzi, którzy was wprowadzili w przepaść klęsk niewyruchowanych; 3tio Zaszczepicie we wszystkich parafiach święte wolności drzewo, któreście święt. kradzkim i niegodziwym powywracali sposobem; 4to Poddacie się pod warunki, którym wyciągaią koniecznie prawa woyny, a które przez wspaniałość zwyciezcow umiarkowane będą. Inaczey zaniosę woynę, aż do źrzodła rzeki Rony; nowe woyska idą mi na pomoc chociaż ich nie potrzebuię i wy o tym dobrze wiecie; zagarnę niemi wasze siedliska, a skały, któreście za niedostępne mieli, bagnetami republikanckiemi okryte zostaną. Przyślijcie mi deputowanych z któremi bym mogł mowić i ułożyć się.

Podpisano *Lorge.*

Odezwa obywatela Mangourit rezydenta rzpltey Francuzkiey w Walais wydana w Sion d. 1 Prairial (20 maia) wzywa insurgentow do poddania się i przebiega wszystkie poprzedniczo zaszłe polityczne i woienne zdarzenia. Mowiąc o wzięciu Sionu przywodzi, "Ukryta bateryа wyzioneła ogień na nadto zawierzaiących naszych żołnierzy; armia wchodzi w kupie do tego zdradzkiego miasta, i po rzezi następuie rabunek." Obywatel Waltiez kommissarz Francuzki w Lucern przed 10 lub 12 dniami pisał do Nuncyusza Papiezkiego tam mieszkaiącego, aby niebawnie opuscił ziemię rzpltey Helweckiey pod karą doswiadczenia losu wracaiącego nad wyprowadzeńca.

DODATEK

DO N[ro] 48.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 17 CZERWCA 1798.

Z Florencyi d. 9. Maia.

Margrabia Manfredini z swoiey podroży do Wiednia d. 10 nazad tu przybył; dotąd prawdziwy powod iego wysłania iest nie wiadomy.

Chociaż zupełna u nas panuie spokoyność, rząd nasz nie mniey iednak używa wszelkich bespieczeństwa śrzodkow: z Liworna cugu artylleryi oczekuiemy i garnizon nasz ma bydź zmocniony; do kommendantow prowincyi wysłano także nowe rozkazy. Wiele osob aresztowanych z powodu spisku o którym mowiono, wypuszczono na wolność.

Z Rasztadt d. 28. Maia.

Zwyczayny kuryer przybyły wczoray z Strazburga do Rasztadt natychmiast od ministra Bonnier z rozkazem iechania iak nayspieszniey wysłany został. Dowiaduiemy się z Strazburga że telegraf na wieży kościoła katedralnego postawiony dla przesyłania wiadomości do Paryża, od dni kilku w ustawicznym iest poruszeniu.

Sekretarze obywatela Franciszka Neufchateau; którzy tu przybyli dla uwiadomienia hrabiego Kobenzel o iego do Seltz przybyciu, dzisiay z rana poiechali nazad do Ambaſsadora Francuzkiego.

Upewniaią, że obywatel Jean de Bry przybył do Strazburga, a dnia iutrzeyszego tu iest spodziewany. Po iego dopiero przybyciu Legacya, Francuzka odpowie na ostatnią notę deputacyi Rzeszy.

Zawsze tu rozumieią, że obywatel Bonnier przyiął wybor siebie na deputowanego do ciała prawodawczego, i na następcę iego przeznaczaią obywatela Bourgoing dobrze znanego z dyplomatycznych wiadomości.

Z Genui d. 19. Maia.

Konwoy Francuzki przepędziwszy dni kilka na ambarkowaniu nowych żyw-

Gdy prenumerata półroczna Gazety Krakowskiey zaczyna się od 1go. lipca, Redakcya teyże Gazety, zapewnia Publiczność o ciągłym iey wychodzeniu. Prenumerata na pół roku iest zł. pol. 18. bez poczty, a z pocztą zł. pol. 27. Bez poczty prenumeruie się tu w Krakowie w Xiegarni Jana Maya na Floryańskiey ulicy, a z pocztą na każdym pocztamcie. Redakcya uprasza życzących sobie takową trzymać gazetę, aby się wcześniey raczyli zgłaszać.

ności i ammunicyi woiennych dnia 17 rozwinął żagle, lecz spokoyność morza aż do dzisieyszego rana przed naszym zatrzymała go portem. Widać go teraz wsąsiedztwie kapu Noli; składa się z 100 blisko żagli, a woyska wszelkiego gatunku znayduiące się na nim i pod rozkazami jenerała Baraguey d'Hilliers będące do 10 lub 12 tysięcy ludzi rachuią. Konwoy z Civittavechia pod rozkazami jenerała Desaix d. 15 t. m. wyyść miał na morze. Eskadra Tulońska tegoż samego dnia wyyść miała. — Z Antibow kilka także wyszło statkow maiących na sobie liniowe woyska i znaczną liczbę artylleryi służącey do oblężenia.

W tych dniach przybyło tu 6 kompanii woyska Francuzkiego, które iako posiłkowe woyska, odbywać będą służbę garnizonu. Wczoray popołudniu przyprowadzono tu pod konwoiem jeneralnego adiutanta i 10 iazdy wielu Anglikow aresztowanych w okolicach Ferrary; po między mi znayduie się lord Bristolbiskup Irlandzki

Z Rasztadt d. 30. Maia.

Wczoray zrana hrabia Cobenzl odebrał oczekiwanego z Wiednia kuryera, który mu przywiozł pełnomocnictwo do traktowania w Selz z bywszym dyrektorem Franciszkiem Neufchateau, i zaraz wysłał swego sekretarza z uwiadomieniem go urzędownie o tym pełnomocnictwie: dzisiay zaś zrana sam się udał do Selz dla rozpoczęcia negocyacyi a o godzinie 8 w wieczor powrócił nazad. Obywatel Buch Batawski minister poiechał wczoray wraz z obywatelem Rosenstiel jeneralnym sekretarzem Deputacyi Francuzkiey do Selz dla oddania wizyty ambassadorowi Francuzkiemu. Obywatel Jean e Bry ieszcze tu nie przybył; upewniaią, że dopiero w poniedziałek z Paryża wyiechał.

DONIESIENIA

C. K. sądy szlacheckie Krak: zachod: Galicyi oznaymuią tym edyktem wszystkim, którym o tem wiedzieć należy: że wioska Warszowek w cyrkule Sandomirskim leżąca, Sierot po s. p. Anzelmie Tyborowskim pozostałych dziedziczna, d. 28 czerwca roku bieżącego od tuteyszych sądow przez publiczną licytacyą w trzechletnią dzierżawę, pod następuiącemi warunkami, naywięcey daiącemu wypuszczona będzie.

1mo. Cena szacunkowa tey wioski do licytacyi w kwocie 2000 pol. ustanawia się:

2do. Dzierżawca będzie obowiązany, całą dzierżawy kwotę, iaka na licytacyi wypadnie corocznie zgory wypłacać, którey nie wypłaciwszy, rzeczona wioska kosztem dzierżawcy i z iego własną szkodą powtornie licytowana będzie.

3tio. Powinien dzierżawca kaucyą porękoymią lub zapisem na dobrach złożyć, że tey wioski { pustoszyć nie będzie.

4to. Procz przypadkow nadzwyczaynych gradobicia i pożaru ognia, dzierżawca żadney inney bonifikacyi żądać nie będzie mocen.

5to. Lasy w tey dzierżawie nie są obięte, lecz tylko co się dla wygody dzierżawcy pod czas licytacyi drzewa wyznaczy.

Ktokolwiek więc dzierżawy rzeczoney wioski życzy sobie, ma się na wzwyż wyrażonym terminie o godzinie 9 z rana w tuteyszym sądzie znaydować.

W Krekowie dnia 6 czerwca 1798 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Krauss.
Olechowski.

Z Rady C. K. sądow szlach. Krak: Galicyi zachod.
Etsner.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuią edyktem ninieyszym JO. Xciu Karolowi Bironowi, że JP. Jan Jakob Bourcard u tychże C. K. sądów (o przywrocenie do dawnego stanu, na przeciw dekretom ziemstwa Krakowskiego pod dniem 12 kwietnia i 13 listopada 1790 roku, iako i dekretowi kommissyi Warszawskiey w r. 1794 danemu) żałobę przeciw niemu podał, i o pomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, niemaiąc wiadomości gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu Xciu Karolowi Bironowi tuteyszego patrona Wolickiego z iego szkodą i iego kosztem kuratorem postanowiły, z którym ten process podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie; przeto on ninieyszym edyktem tym końcem upomina się: aby w przeciągu 90 dni sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do poparcia swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi: gdyż w przeciwnym razie niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą sam sobie przypisać winien będzie. Tak bowiem C. K. prawa opiewaią.

Jozef de Nikorowicz.
Pickarski.
W. Roskoschny

Z Rady C. K. sądow szl: Krakowskich zachodniey Galicyi d. 11. maia 1798.
Weinmann.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuia ninieyszym Edyktem JP. Teressie z Ossolińskich Potockiey Maryannie z Ossolińskich Mniszkowey: że JP. Ludwik Gołyński u tychże sądów o wyznaczenie exekucyi na rzeczy ruchome ś. p. Jozefa Ossolińskiego, dla zaspokoienia summy 450 czer: zło: przeciw nim żałobę podał, i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się:

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości gdzie one zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się imze patrona tuteyszego JP. Lewickiego z ich szkodą i ich kosztem kuratorem postanowiły, z którym ten process podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie; przeto one ninieyszym edyktem tym końcem upominaią się: azeby w czasie przyzwoitym, to iest: d. 1 sierpnia r. b. o godzinie 9 z rana same się stawiły, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłały, albo nakoniec innego sobie patrona obrały, tego sądom tuteyszym wymieniły, i podług przepisu tych środkow prawa używały, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą. W przeciwnym razie wypadki niedogodne z zaniedbania wyniknąć mogące same sobie przypisać winne będą. Tak bowiem C. K prawa stanowią.

Joz. de Nickorowicz.
Joz. de Cronenfels.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. Sądow szla: Krak: zachod: Galicyi Dnia 21 maia 1798. roku.
Weinmann sekretarz.

C. K. sady szlacheckie Krak: zachodniey Galicyi oznaymuią ninieyszym edyktem wszystkim wierzycielom zadłużonego Pana Pawła Grabowskiego: że wyznaczony zastępca massy adwokat Brm d 6 marca r. b. w tuteyszym sądzie o zezwolenie prosił, aby Panu Michałowi Jerzemu Grabowskiemu który d. 14 października zeszłego roku do massy zadłużoney summę 388,000 razem z Ewą z Zielinskich Grabowską, likwidowali, przysięgę pełną (iuramentem litis. decisium) mogł ukazać; bo lubo w aktach ziemskich i grodzkich Krakowskich znalazł dokumenta, ktore całą likwi-

duiących pretensyą w wątpliwość i podeyźrzenie podaią, iednakże zupełnego dowodu na iey zniesienie czyli umocnienie nie ma.

A gdy po zapytaniu przez sąd szlachecki deputacyi zbiegu wierzycielow C. K. zastępca oświadczył, że nadanie pozwolenia, do odkazania tey przysięgi, nie iest w mocy deputacyi, którey tylko administracya massy konkursowey iest powierzona;

Przeto wszyscy wierzyciele teyże massy ninieyszym wzywaią się: aby d. 16 czerwca r. b. w który dzień i deputat obierany będzie, oświadczenie swoie na wspomnioną kuratora prozbę do protokołu podali.

W Krakowie d. 4 czerwca 1798 roku.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi.

Jos. de Nikorowicz.
Piekarski.
Olechowski.

Elsner.

Przez Magistrat Cesarsko - Królewskiego Stołecznego Miasta Krakowa, niniey-szemi do publiczney podaie się wiadomości, iż dnia 18 czerwca r. b. na ulicy Floryańskiey w kamienicy pod Nrem. 504 stoiącey o godzinie 9 z rana, 3 zaś popołudniu, i o tym samym czasie następnych dni, rożne mobilia iako to suknie, bielizna, męzka, damska, stołowa, kleynoty, srebra, szkło, miedź, i inne sprzęty, przez publiczną licytacyą więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedawane będą. Na który termin życzący sobie co nabydź, przywołuią się. Dan d. 22 maia 1798 roku.

Gellinek
Jozef Wytyszkiewicz.
Michał Wohlman.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
1414 *Ignacy de Nikoledon sekr.*

Przez Magistrat C. K. Stołecznego miasta Krakowa, ninieyszemi wiadomo się czyni, iż dnia 22 czerwca r. b. o godzinie 9 przed południem, w mieyscu sądowym, kamienice dwie, pierwsza pod Nrem 504 zł. ryń. 15,262 kr. 30 druga pod Nrem 505 zł. ryń. 1755 kr. 30 taxowane, na ulicy Floryańskiey stoiące, po zmarłym Janie Kozłowskim pozostałe, na żądanie sukcessorow przez publiczną licytacyą więcey daiącym za gotowe pieniądze sprzedane będą. Życzący sobie przeto tych kamienic nabydź opis tch, i ciężary, z inwentarza w magistratnalney registraturze znayduiącego się, przeyzrzeć, lub przez kopie wyiąć mogą, co ninieyszemi ostrzega się. Dan d. 22 maia 1797.

J. Gellinek mp.
M. Wohlmann.
Jozef Wytyszkiewicz.

Z Rady Magistratu C. K. stołecznego miasta Krakowa.
1414.

Przez Magistrat C. K. stołecznego miasta Krakowa, ninieyszemi wiadomo się czyni, iż ogrod w wydziale drugim miasta tego, na ulicy Wesoła zwaney pod Nrem 203 z dwiema oranżeryami stoiący, 4352 zł: Ryń: 51 kr: wraz z drzewkami taxowany, po zmarłym Janie Kozłowskim pozostały, na żądanie sukcessorow, d. 25 sierpnia r. b. o godzinie 9 z rana, w mieyscu sądowym, przez publiczną licytacyą więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedany będzie. Ktoby więc życzył sobie ten ogrod nabydź, iego opis, i ciężary z inwentarza w registraturze magistratualney złożonego, przeyrzeć lub wyiąć ma sobie ostrzeżono. Dan d. 22 maią 1798.

J Gellinek m.p.
M. Wohlmann m.p.
Josef Wytyszkiewicz m.p.

Z Rady Magistratu C. K. stołecznego miasta Krakowa.
Ignacy de Nikoledon, sekr.

1414.